

Почаст Милеви Марић-Ајнштајн

На сам православни празник Св. Николе 1875. родила се у Каћу, поред Новог Сада, у породици личког досељеног трговца Милоша Марића, кћи Милева, која је удајом за Алберта Ајнштајна постала и призната као "мајка теорије релативитета" у цијелом научном свијету. Да је то тако потврђује и њена богата биографија из које се исчитава Албертова слободна воља и гест што је цијели износ Нобелове награде оставио својој напуштеној жени са два сина, у Цириху, а он се одселио за Берлин гдје се оженио својом рођакињом с којом ће касније отићи за Америку. Милева је остала

сама, са болесним сином Едуардом, и за његово лијечење од шизофреније трошила поклоњени новац, а другом сину Хансу омогућавала квалитетно школовање. Ту су и трошкови отплате куће коју је Милева купила, а коју је од заборава отргнуо млади Аустријанац Петар Стојановић: "Поред Тесле Србина бавимо се и најпознатијом Српкињом у свијету, Милевом Марић. Почет ћемо на њен рођендан, 19. децембра, а наставити активности промицања 60-годишњице смрти, 4. аугуста 1948. године. Бит ће ту пуно непознатих детаља из њеног живота. Поред постојећих из њихова музеја у Берну, бит ће и кућа и Миле-

вин гроб јавности достојно предочени." На другом дијелу Швицарске уиграва се монодрама Миодрага Лукића "Степеницом до врха". Милева тражи лекаре и видаре, да им поклони цијелу Нобелову награду, да је излијече од паткастога хода, који је Алберт уочио и због тога избјегавао јавност са својом супругом, а њој то предбацивао. Пита се Милева откуд та шепавост јер није боловала од ниједне болести, а није била ни озлијеђена. То што је рођена на ноге и што је бабица извлачећи је ишчашила њен кук, није као узрок спознала па у својем монологу плаче и над судбином сина којем нема лијека.

Јужнославенски културни форум припрема исто изненађење посвећено Милеви - као студенту, супрузи и мајци, научнику, њеним дјевојачким данима, посјетама родној Војводини - која је постхумно оживљена активностима које уносе ново свјетло у Милевин живот, макар се на њега чекало и пуних 60 година. М. К.

